

گفت و گوی صبا با عوامل سریال «سوران»

تلویزیون با ادبیات راه می افتد...

شبکه یک سیما، سریال «سوران» را به عنوان یکی از جدیدترین مجموعه‌های تلویزیونی روی آنتن برده است. «سوران» به کارگردانی سروش محمدزاده و تهیه‌کنندگی مجتبی فرآورده است، فیلمنامه این اثر را عباس ریاحی براساس کتاب «عصرهای کربسکان» به قلم کیانوش گلزاراغی نگاشته است. سریالی که از قلب تاریخ معاصر در جهت خلق شخصیت‌های تأثیرگذار انقلابی گام برداشته است. سریال «سوران» در باب زندگی امیر سعیدزاده یا سعید سردشتی است که در دوره آشول کردستان دست از دفاع و آبادی میهن خود نکشید و در طول مبارزات خود چه پیش از انقلاب چه پس از آن سختی‌های فراوانی را به جان خود می‌خورد و تنها بازمانده زندان هولناک کربسکان است. سریال روایتگر چالش‌های زندگی سعید سردشتی و خانواده او است که نقش آن در «سوران» توسط مهدی نصرتی ایفا می‌شود. به بهانه پخش سریال خبرنگار صبا با سروش محمدزاده کارگردان، عباس ریاحی نویسنده و مریم کاظمی بازیگر این سریال به گفت و گو نشست است که در ادامه می‌خوانید.

پگاه زراعی
گفت و گو

و این قصه را که در دوران معاصری که کمتر به آن پرداخته شده است بهتر نشان دهیم از بازیگران چهره استفاده نکردیم. همواره سعی مان برای این بود تا چهره‌ها و فضاها باورپذیرتر باشند تا اقبال بیشتری حاصل شود. شاید به نظر ریسک بیاید اما به نظر من این ریسک جواب داد و تا این لحظه مخاطب احساس نزدیکی بیشتری با بازیگران و داستان سریال داشته است.

تاکنون باز خورد مخاطبان به چه صورت بوده است؟

مخاطب عام ما در پهنه کشور است و باید در نظرش گرفت اما ما با نمونه‌ای که داشتیم یعنی دوستان، مخاطبان و اطرافیان و افرادی که در صفحات فضای مجازی با ما در ارتباط اند به باورپذیر بودن سریال پی بردیم و متوجه شدیم که ارتباط برقرار شده است. به هر حال مشت نمونه خروار است و اینکه در عامه مردم دیده شده است یا نه، در نظر سنجی گسترده تر پس از پایان سریال سنجیده خواهد شد.

مریم کاظمی بازیگر:

«لهجه کردی برای بازیگر غیر کرد مثل من جذاب بود»

چه شد بازی در سریال سوران به شما پیشنهاد شد؟

این اتفاق تابستان گذشته افتاد. به روال معمول که از دفاتر تولید فیلم و سریال گاهی تماس‌هایی با افراد گرفته می‌شود از من هم برای ایفای نقش دعوت شد. خلاصه فیلمنامه را برایم ارسال کردند و به نظرم داستان خانوادگی - اجتماعی سرراستی آمد و البته نقش کارگردان آقای سروش محمدزاده هم بی‌تأثیر نبوده است.

ایفای نقش حمیرا، مادر سوران و فیلمنامه مجموعه برای شما به عنوان یک بازیگر چه جاذبه‌هایی داشت و چرا آن را قبول کردید؟

این روزها صرفاً جذابیت نقش تعیین‌کننده نیست. زیرا بازیگران به صورت ایده آل انتخاب‌کننده نیستند. موقعیت‌هایی که برای این کاراکتر در فیلمنامه تعریف شده بود به شدت صمیمی و باورپذیر بود و اضافه بر آن لهجه کردی برای یک بازیگر غیر کرد مثل من جذاب بود. به هر حال موافقت اولیه خودم رو اعلام کردم و بقیه اتفاقات هم طوری پیش رفت که من بتوانم در این کار باشم.

شما در گفتگویی با خبرگزاری مهر مطرح کرده بودید که ایفای نقش مستند مراتب خود را دارد و داستان پردازی برای شخصیت هم همینطور، در «سوران» چگونه به نقش رسیدید؟

پیرامون صحبتی که در مورد شخصیت واقعی نقش سوران در میزگرد شده بود و اینکه چرا با نام واقعی قهرمان کتاب داستان ساخته نشده بود این بحث پیش آمد. به نظرم هاله‌ای از باورهای واقعی و خاطرات حقیقی دور یک شخصیت مستند در ذهن اطرافیان و آنهایی که او را خوب می‌شناسند ساخته شده است و اگر

سروش محمدزاده کارگردان:

رویکرد «سوران» ضد چهره نبود

و در این مسیر موفق بوده‌ایم

«سوران» چقدر با کتاب «عصرهای کربسکان» نوشته کیانوش گلزاراغی تفاوت دارد؟

از ابتدا قرار نبود چیزی نزدیک به کتاب را بسازیم چرا که کتاب شرح ماوقع دارد که مطول است و زمان طولانی را در بر می‌گیرد. ما کتاب را خواندیم تا به این نتیجه برسیم و ببینیم چه مقطع تاریخی برایمان جذاب تر است. ما بین سال‌های ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۹ را پیدا کردیم و بعد به جزئیات این دوره وارد شدیم. در نتیجه مدلی از اقتباس را دنبال کردیم که در عین حالی که به کلیات وفادار است در جزئیات، آزادی عمل دارد. در واقع «سوران» اقتباسی آزاد با دوزی از وفاداری است.

چقدر تولید آثار اقتباسی را در سینما و تلویزیون با اهمیت می‌دانید؟

به نظرم مهمترین اتفاقی که می‌تواند در سریال سازی سبب پیشرفت این حوزه شود، گرم شدن تنور اقتباس است. منابع ادبی داخلی ما منابع غنی و سرشاری هستند و اینطور هم نیست که دست مان در این حوزه خالی باشد. حال ارگان‌هایی مثل حوزه هنری به تولید آثار اقتباسی روی آوردند و در این زمینه تولیداتی دارند و به نظر من سایر متولیان حوزه فرهنگ نیز می‌بایست، بخش اقتباس را به صورت جدی دنبال کنند. اگر به آمارهای تولید اقتباسی در دنیا هم نگاه کنیم با آمار عجیب و جالبی رو به رو می‌شویم و آن این است که ۸۵٪ فیلم‌هایی که تا به حال برنده جایزه اسکار بهترین فیلم شده‌اند از منابع اقتباسی شکل گرفته‌اند و حدود نیمی از سریال‌هایی که در دنیا تولید می‌شوند از منبع اقتباس هستند. آمار نشان داده است که ما از این حوزه عقب هستیم و باید به منابع مراجعه کنیم و به روش اقتباس اعتماد کنیم تا حوزه سریال سازی هم گرم شود.

با توجه به اینکه خودتان در گفتگوهای پیشین به این موضوع که نمی‌خواستید از بازیگر چهره استفاده کنید، اذعان داشتید نگران بازگشت سرمایه و یا باز خورد مخاطبان نبودید؟

وقتی شما در حوزه‌ای خارج از پلتفرم‌ها که منابع مالی دارند و بیننده‌ها برای دیدن آثار پول می‌دهند سریال سازی را دنبال می‌کنید نباید نگران مخاطب و بازگشت سرمایه باشید. چرا که تلویزیون رسانه رایگانی برای مردم است و تجربه نشان داده که مردم اقبالشان به قصه است نه بازیگر! و تجربه تلویزیون به روشنی نشان داده است که هر جا قصه روایت جذابی داشته است مردم آن را فارغ از اینکه چه کسی بازی کرده است دنبال می‌کردند. به صورت خاص هم مسیر سریال «سوران» ضد چهره نبوده است و گاردی هم در این باب نداشتیم و صرفاً به دلیل اینکه باورپذیری را بیشتر کنیم

